

Årsredovisning 2010

Konjunkturinstitutet
Box 3116
103 62 Stockholm
Tel: 08-453 59 00
www.konj.se

Kort om Konjunkturinstitutet

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet, och finansieras till största delen med statsanslag. I likhet med andra myndigheter har vi en självständig ställning. Vi har ca 60 anställda.

KI gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar den ekonomiska utvecklingen, i Sverige och internationellt, och forskar inom områdena svensk ekonomi och miljöekonomi.

Våra prognoser och analyser används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken, men de utgör också ett oberoende underlag för andra statliga myndigheter, företag, organisationer och arbetsmarknadens parter.

Generaldirektören kommenterar det gångna året

Efter ett produktionsfall i Sverige på över 5 procent 2009 väntas produktionen öka med över 5 procent 2010. Så kraftiga konjunktursvängningar har vi inte varit i närheten av under efterkrigstiden. När förutsättningarna snabbt skiftar är prognoser särskilt viktiga. Även om prognosmakare inte fullt ut kan förutse svängningarna i konjunkturförloppet får de ekonomisk-politiska beslutsfattarna tidiga indikationer om i vilken riktning politiken bör föras.

Ett centralt underlag i prognosarbetet är Konjunkturinstitutets barometrar, som ger en mycket snabb och omfattande information om hur företag och hushåll uppfattar konjunkturläget. I tider där förloppen är snabba, och annan statistikproduktion publiceras med lång fördröjning, är informationsvärdet i våra barometerundersökningar särskilt stort.

I den miljöekonomiska verksamheten på KI är perspektivet ofta mer långsiktigt. Huvudinriktningen är att utvärdera olika åtgärder och strategier inom miljöområdet och därmed belysa hur Sverige kan nå uppsatta miljömål till lägsta möjliga samhällsekonomiska kostnad. Under 2010 har ett antal rapporter med denna inriktning publicerats.

Statistik, modeller och säkert arbetssätt

För att göra kvalificerade prognoser och miljöekonomiska analyser krävs bland annat tillförlitlig statistik, modeller för såväl hela den svenska ekonomin som dess delar, beräkningsrutiner som är effektiva och säkra.

Ett omfattande arbete har 2010 lagts ner på att anpassa vår företagsbarometer till den nya näringsklassificeringen SNI2007. Därmed avspeglar statistiken på ett bättre sätt rådande branschstruktur, till exempel ges nu en betydligt rikare beskrivning av tjänstesektorn. Vi arbetar också aktivt med att bidra till att förbättra den ekonomiska statistik som produceras av andra, främst Statistiska centralbyrån.

Betydande resurser har lagts ner på våra modeller. Det handlar dels om underhåll, dokumentation och utbildning, dels om modellutveckling. Inom det miljöekonomiska området har vi utvecklat modellen EMEC så att sambanden mellan ekonomisk aktivitet, styrmedel och avfallsmängder kan analyseras. För vår andra stora makromodell KIMOD, som i första hand används inom prognosarbetet, pågår ett omfattande arbete med att förbättra modellens empiriska egenskaper och med att kvartalsanpassa modellen.

Ett effektivt arbetssätt är att introducera modeller som har utvecklats av andra organisationer, i vår verksamhet. Under våren 2010 har en medarbetare utbildats vid IMF i Washington i att hantera världsmodellen GPM, som vi räknar med att kunna använda i arbetet med våra internationella prognoser 2011.

För att statistik och modeller ska ge oss tillförlitliga resultat krävs också att vi har säkra beräkningsrutiner. Under 2010 har KI:s medarbetare lagt ner stora resurser på att förbättra informationssäkerheten i beräkningsarbetet i prognosverksamheten i projektet Fiber. Projektet är flerårigt och beräknas i huvudsak vara färdigt i slutet av 2011.

Spridning av rapporter och analyser

KI:s rapporter har stor spridning och hänvisningar till våra prognoser och analyser är vanliga i media och debatt. Ambitionen är att rapporterna ska vara korrekta, intresseväckande och pedagogiskt presenterade. Vi når ut med våra analyser via presskonferenser, deltagande vid konferenser och genom att vara tillgängliga för journalister, myndigheter, företag och allmänhet för att besvara de frågor den ekonomiska utvecklingen reser. Inom det miljöekonomiska området har vi fått debattartiklar publicerade i DN, Dagens industri och Ekonomisk debatt.

Under 2010 lanserade vi vår nya webbplats. Den nya webbplatsen har fått ett stort grafiskt lyft, en tydligare och bättre struktur, men den gör det framför allt lättare för olika användare med olika behov att hämta information från KI.

En kreativ och lärande organisation

Under 2010 publicerade vi ett stort antal rapporter och fördjupningar. Flera av våra fördjupningar är ett resultat av samarbete mellan metodexperter och sakområdesexperter. På detta sätt kan vi både tillämpa forskningsrön för viktiga frågeställningar, och samtidigt lära av varandra. Utöver detta publicerade KI-medarbetare 14 artiklar i vetenskapliga tidskrifter. I många fall har analyserna initierats av den enskilda medarbetaren vid våra idéseminarier.

2011 och framöver

Vi har väldigt duktiga medarbetare och arbetsuppgifterna är stimulerande, men kraven har också ökat. Det är en stor utmaning att behålla vår kompetenta personal. Särskilt inom vissa personalkategorier är vår personalomsättning för hög, vilket gör oss sårbara. För att kunna erbjuda konkurrenskraftiga villkor för våra medarbetare måste vi frigöra ett löneökningstrymme, det innebär krav på fortlöpande besparingar och effektiviseringar. Under 2010 har vi ingått ett nytt hyresavtal som innebär en förtätning av lokalerna 2011. Vi har också gjort en organisationsöversyn där vi har minskat antalet chefer och enheter. Trots dessa, och en hel del andra insatser, är resursläget ansträngt.

Under 2011 kommer det fortsatta arbetet med Fiber-projektet att kräva stora arbetsinsatser. KI har också fått flera nya regeringsuppdrag inte minst inom det finanspolitiska området. Övrigt utvecklingsarbete kommer därför med nödvändighet att stå tillbaka. Vi kommer att anstränga oss för att på bästa sätt möta de krav som ställs.

Innehåll

Resultatredovisning	7
1 En översikt av verksamheten 2010	11
1.1 Kostnader och intäkter	11
1.2 Förbättrad informationssäkerhet – projekt fiber.....	13
1.3 Prognosverksamhet och konjunkturbarometer	13
1.4 Miljöekonomisk analys.....	13
1.5 KI:s avgiftsfinansierade verksamhet.....	14
1.6 Effektiviseringar inom KI.....	15
2 Prognoser och analyser	17
2.1 Prognosprecision och avvikelseanalys.....	17
2.2 Tillgänglighet.....	19
2.3 Dokumentation av prognosmetoderna.....	21
2.4 Analys av finans- och penningpolitikens inriktning samt finanspolitikens effekter	21
2.5 Redogörelse för modell- och metodutvecklingsinsatser.....	22
3 Miljöekonomisk analys.....	25
3.1 Kvalificerade samhällsekonomiska analyser	25
3.2 Miljöekonomiska metoder och modeller	26
4 Utgiftsprognoser	27
5 Statistikutveckling	29
6 Uppdrag.....	31
6.1 Dataleveranser till Finansdepartementet	31
6.2 Modeller för rutiner för det löpande arbete och medelfristiga kalkyler.....	31
6.3 Underhåll av modellerna KIMOD, FIMO och input-/outputmodellen IOR.....	31
6.4 Lönebildningsrapporten	32
6.5 Utvärdering av ekonomiska stöd till hållbara städer	32
6.6 Kartläggning av behov av modellbaserad analys miljö- och klimatområdet.....	33
6.7 Framtagande av metoder för kommunfinansierade timmar och sysselsatta	33
6.8 Jämställdhetsanalyser avseende arbetsmarknaden.....	33
7 Kompetensförsörjning.....	35
7.1 Kompetensutveckling	35
7.2 Personalomsättning	36
7.3 Sjukfrånvaro	36
8 Miljöledningssystem	37
Finansiell redovisning	39
1 Resultaträkning	40
2 Balansräkning.....	41
3 Anslagsredovisning	42
4 Tilläggsupplysningar och noter	43
5 Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	49

Resultatredovisning

Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet

1. Prognoser och medelfristiga kalkyler för den ekonomiska utvecklingen ska vara tillförlitliga som beslutsunderlag.

Konjunkturinstitutet ska:

- redovisa och kommentera prognosprecisionen,
- analysera prognosavvikelser,
- redovisa hur prognoserna görs tillgängliga,
- redovisa hur prognosmetoderna dokumenteras.

2. Prognoser och medelfristiga kalkyler ska inkludera analyser av finans- och penningpolitikens inriktning.
3. Den förda finanspolitikens effekter ska redovisas. Särskild tonvikt ska läggas vid hur de offentliga finanserna förhåller sig till budget- och finanspolitiska mål.
4. Metoder och modeller ska underhållas och utvecklas så att kvaliteten på prognoser, kalkyler och analyser kontinuerligt förbättras. Inom utvecklingsarbetet ska särskild vikt läggas vid utveckling av metoder och modeller för känslighetsanalyser, medelfristiga kalkyler och miljöekonomi.
5. Konjunkturinstitutet ska producera kvalificerade samhällsekonomiska analyser som förbättrar beslutsunderlaget för svensk miljö- och klimatpolitik. Analyserna ska omfatta miljöpolitiska styrmedel och andra miljöekonomiska analyser av relevans för svensk miljö- och klimatpolitik.

Målet om tillförlitliga prognoser har inte uppnåtts i alla avseenden. Den finansiella krisen har gjort det mycket svårt att göra säkra prognoser. Se sidan 17.

KI har gjort prognoserna tillgängliga genom att lansera en ny och mer användarvänlig webbplats, publicera 32 rapporter och genom att arbeta aktivt med att sprida resultaten av vårt arbete. Se sidan 18.

Prognosmetoderna har dokumenterats i såväl instruktioner, som i Working Paper-serien och interna pm. Dokumentationerna uppdateras löpande. Se sidan 21.

Analyserna har redovisats i rapporterna Konjunkturläget, som publicerades i mars, juni, september och december. Se sidan 21.

Den förda finanspolitikens effekter har redovisats tillsammans med analyserna av finans- och penningpolitiken i rapporterna Konjunkturläget. Se sidan 21.

Ett antal olika projekt har genomförts för att underhålla och utveckla metoder och modeller för prognosverksamheten. Det pågår ett omfattande arbete med att utveckla KI:s miljöekonomiska modell EMEC. Arbetet har publicerats i ett Working Paper, och i internationella tidskrifter. Se sidan 22 och sidan 26.

KI har analyserat bl. a. energieffektivisering, investeringsstöd och finanskrisens påverkan för att nå klimatmålet. KI har också varit delaktig i ett forskningsprojekt som handlar om klimatanpassningsåtgärder. Se sidan 25.

6. Konjunkturinstitutet ska redovisa prognoser för anslagsbelastningen avseende förvaltningsanslaget för 2010–2014 vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och till budgeten. Prognoserna ska lämnas i Hermes enligt instruktion från Ekonomistyrningsverket senast den 18 januari, den 25 februari, den 6 maj, den 29 juli och den 28 oktober 2010.	Prognoserna har lämnats enligt regleringsbrevet. Se sidan 27.
7. Konjunkturinstitutet ska bidra till utvecklingen av den ekonomiska statistikens kvalitet, till exempel genom att delta i olika arbetsgrupper, råd och liknande organ, samt genom att granska det statistiska underlagets kvalitet i det löpande prognos- och analysarbetet samt vid behov föreslå utredningar och förbättringar.	KI har deltagit i flera permanenta grupper på SCB, men också i olika referensgrupper i utvecklingsprojekt och fört såväl formella som informella diskussioner med statistikproducenter. KI genomför även eget utvecklingsarbete. Se sidan 29.

Uppdrag i regleringsbrevet

1. Konjunkturinstitutet ska förse regeringen (Finansdepartementet) med leveranser av utfalls- och prognosdata i det gemensamma databasformatet. Tidpunkter för leveranserna och omfattningen av dessa bestäms i samråd med Finansdepartementet.	KI har levererat utfalls- och prognosdata till Finansdepartementet i det gemensamma databasformatet Aremos. Diskussioner har också förts om leveransernas omfattning, tidpunkter och kvalitet. Se sidan 31.
2. Konjunkturinstitutet ska löpande informera Finansdepartementet i frågor som rör utveckling och införande av nya modeller och rutiner för det löpande arbetet med prognoser och medelfristiga kalkyler.	KI har informerat Finansdepartementet om utveckling, nya modeller och nya rutiner, dels i de löpande kontakterna mellan handläggarna, dels i de två träffar som användarrådet för KIMOD har haft under året. Se sidan 31.
3. Konjunkturinstitutet ska underhålla modellerna KIMOD, FIMO och input-/outputmodellen med tillhörande databaser och dokumentation. Institutet ska förse Finansdepartementet med användarsupport och utbildning.	KI har under året utvecklat modellerna och utbildat handläggare på Finansdepartementet. Se sidan 31.
4. Konjunkturinstitutet ska utarbeta en rapport om de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen. I rapporten ska sambanden mellan arbetslöshet, sysselsättning, lönenivåer och lönefördelning analyseras. Rapporten ska beakta relevanta jämförbarhetsaspekter.	Lönebildningsrapporten publicerades den 21 oktober. Den innehöll bland annat analyser av fallet av arbetsproduktiviteten, minimilönernas effekter på arbetslösheten och låglönesatsningarnas effekt på det oförklarade lönegapet mellan män och kvinnor. Se sidan 32.

5. Konjunkturinstitutet ska utvärdera det ekonomiska stödet till åtgärder för att främja utvecklingen av hållbara städer. Utvärderingen ska redovisas till regeringen (Miljödepartementet).
- KI:s analys visar att stödet saknar förutsättningar för att vara ett kostnadseffektivt klimatpolitiskt styrmedel. Uppdraget har avrapporterats i en Specialstudie som skickats till Miljödepartementet. Se sidan 32.
6. Konjunkturinstitutet ska kartlägga vilket behov som finns av modellbaserad analys inom miljö- och klimatområdet och redovisa hur det kan tillgodoses. Kartläggningen ska även omfatta de analysmodeller som finns i andra länder och utgå från redan tillgängliga modeller. Kartläggningen ska redovisas till regeringen (Finansdepartementet) senast den 31 maj 2010.
- KI har i sin analys identifierat tre potentiella modellutvecklingsområden. Uppdraget slutredovisades i ett fördjupnings-pm till Finansdepartementet den 21 maj. Se sidan 33.
7. Konjunkturinstitutet ska ta fram metoder för att skapa och löpande producera en tidsserie med en uppskattning av den del av antalet arbetade timmar och sysselsättningen i privat regi som är kommunalt finansierad. Konjunkturinstitutet ska bedriva arbetet i i samråd med regeringen (Finansdepartementet) och lämna en bedömning till regeringen senast den 31 maj 2010.
- KI har tagit fram en metod för att beräkna antalet arbetade timmar och sysselsatta i den privata sektorn som finansieras av kommunerna. Ett pm publicerades i samband med avrapporteringen till Finansdepartementet, KI höll även ett seminarium i anslutning till detta. Se sidan 33.

1 En översikt av verksamheten 2010

Konjunkturinstitutet har under 2010 höjt ambitionsnivån inom flera områden, till följd av ökade externa krav och efter signaler i myndighetsstyrningen. Under året har vi påbörjat ett mycket omfattande arbete med att höja informationssäkerheten för prognosarbetet, vi har anpassat och utökat Konjunkturbarometern, som är ett mycket viktigt underlag för våra och andras prognoser, och vi har mött upp en starkt ökad efterfrågan på våra miljöekonomiska analyser och utvärderingar. Samtidigt har vi lanserat en ny och mer tillgänglig webbplats och förändrat vår organisation både vad gäller personal och lokaler.

Konjunkturinstitutets kärnverksamhet är uppdelad i tre delar – prognosverksamhet, konjunkturbarometern och miljöekonomi. I prognosverksamheten ingår, förutom prognoser, också analyser och forskning. Vår statistikproduktion omfattar tolv konjunkturbarometrar varje år. På området miljöekonomi bedriver vi forskning och utför uppdrag från både regeringen och andra myndigheter. I alla tre delar är samverkan med andra myndigheter och institutioner viktiga delar; vi finns med i referensgrupper i olika forskningsprojekt, i statistikråd och vi utgör en viktig remissinstans. Vi har också en samrådsroll i flera andra myndigheters utredningar.

1.1 KOSTNADER OCH INTÄKTER

Konjunkturinstitutets kostnader och intäkter i verksamheten enligt resultaträkningarna under de tre senaste åren framgår av tabell 1. KI:s övriga intäkter, bestående av bidrag från EU och andra myndigheter (4 807 tusen kronor år 2010) och övriga avgiftsintäkter (4 023 tusen kronor) är viktiga för att vi ska kunna upprätthålla den kritiska massa av personal som vi behöver för att fullgöra våra uppdrag.

Tabell 1 Kostnader och intäkter

Tusental kronor

	2008	2009	2010
Kostnader	58 949	59 845	61 036
Intäkter, anslag	50 434	51 659	52 045
Intäkter, övrigt	8 307	8 273	8 830

Tabell 2 beskriver hur kostnader och intäkter fördelar sig på KI. Prognos- och barometerverksamheten svarade 2010 för 89,1 procent av totala kostnader och miljöekonomisk analys för 10,9 procent. Motsvarande siffror för åren 2009 och 2008 var 87,6 procent och 12,4 procent samt 88,6 procent och 11,4 procent.

Tabell 2 Kostnader och intäkter, uppdelat på prognosverksamhet (inklusive barometerverksamhet) och miljöekonomisk verksamhet

Tusentals kronor

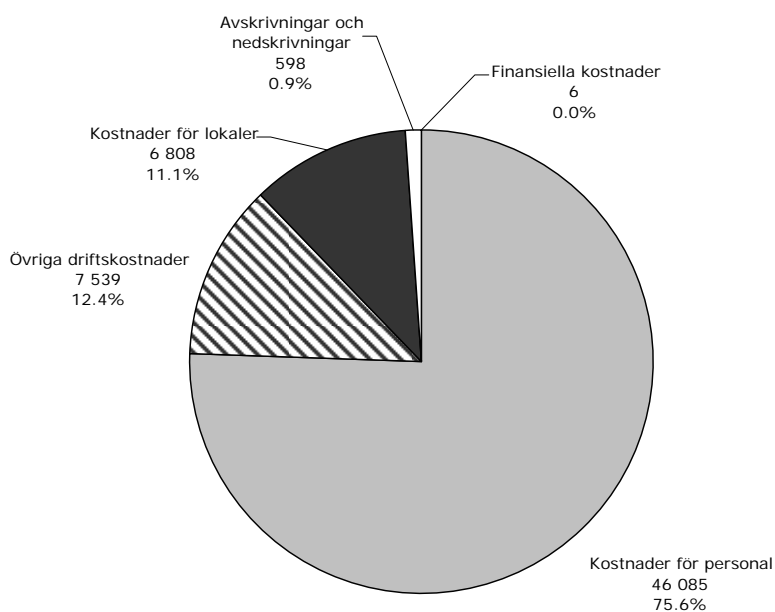
	2008	2009	2010
Prognosverksamhet			
Kostnader	52 230	52 454	54 356
Intäkter, anslag	46 029	46 461	48 534
Intäkter, övrigt	5 969	5 719	5 876
Miljöekonomisk verksamhet			
Kostnader	6 719	7 391	6 680
Intäkter, anslag	4 405	5 198	3 511
Intäkter, övrigt	2 338	2 554	2 954

Under året har vi infört en modell med tidredovisning för att kunna beskriva vår verksamhet i form av prestationer, volymer och kostnader. Dessa kostnader redovisas i tabell 3 och tabell 4, i avsnitten nedan, där vi även har lagt in jämförelsesiffror för åren 2009 och 2008. Dessa siffror har schablonberäknats utifrån årets tidmätning.

Under åren 2008 till och med 2010 har personalkostnaderna som andel av KI:s totala kostnader ökat från 73,9 procent till 74,9 procent respektive 75,6 procent. KI:s övriga driftskostnader som andel av de totala kostnaderna har varit 13,4 procent 2008 och 14,2 procent år 2009 samt 12,4 procent år 2010. Vår driftkostnad per årsarbetare var i princip oförändrad åren 2009 och 2010 (1 114 tusen kronor år 2009 och 1 119 tusen kronor år 2010). År 2008 var driftkostnaden per årsarbetare 1 037 tusen kronor. Arbetskraftskostnadernas ökning har påverkat utrymmet för verksamhetsutveckling. Diagram 1 beskriver fördelningen år 2010.

Diagram 1 Verksamhetens kostnader fördelade på kostnadsslag under 2010,

Tusentals kronor respektive procent

1.2 FÖRBÄTTRAD INFORMATIONSSÄKERHET – PROJEKT FIBER

Arbetet på prognosavdelningen har i hög grad påverkats av att vi har börjat arbeta med ett omfattande och högt prioriterat projekt som syftar till att förbättra informationssäkerheten. Projektet kommer att leda till att prognosarbetet blir säkrare och mindre sårbart, samt bättre anpassat till de externa krav som ställs på myndigheten. Projektet Fiber (Förbättrad informationssäkerhet i beräkningsarbetet vid prognosavdelningen) består av ett stort antal delprojekt för olika prognos- och analysområden.

1.3 PROGNOSSVERKSAMHET OCH KONJUNKTURBAROMETER

I **prognosverksamheten** har vi bland annat inriktat oss på att analysera resursutnyttjande i ekonomin och på att identifiera andra obalanser i den svenska ekonomin. I jämförelse med andra prognosmakare gör vi de mest innehållsrika prognoserna för svensk ekonomi. Detaljeringsnivån är hög och prognoserna görs utifrån efterfråge-, produktions- och inkomstsidan av ekonomin. Prognoserna ger en mycket rik beskrivning av den ekonomiska utvecklingen och fungerar som beslutsunderlag för många användare. KI har bedrivit omfattande metodarbete och analyserna i anslutning till prognosarbetet har fördjupats.

Vi har utvecklat modeller för simuleringar och genomfört månadsvisa **konjunkturbarometerundersökningar**. Konjunkturbarometrarna utgör en central del av vårt uppdrag att tillhandahålla information om och analysera Sveriges ekonomiska utveckling. Barometern utgör ett viktigt underlag för bland andra KI:s, Riksbankens och regeringens prognoser. Barometrarna har också ett stort genomslag genom frekventa referenser i massmedier och i andra prognosmakares och analytikers publikationer. Under året har enheten för Konjunkturbarometern genomfört den stora så kallade SNI-omläggningen. I maj 2010 ändrades näringsgrensindelningen i Konjunkturbarometern Företag till nya SNI2007. Ändringarna jämfört med gamla indelningen, SNI2002, var relativt omfattande. Arbetet med omläggningen pågick under närmare ett år. Merparten av arbetet handlade om att återskapa tidsserier enligt den nya klassificeringen. De största förändringarna skedde inom den privata tjänstesektorn där antalet redovisade branscher ökade avsevärt.

I tabell 3 redovisas kostnaderna för prognos- och barometerverksamheterna fördelat på prestation. Rubriken ”Konjunkturanalyser” innefattar fyra rapporter i serien Konjunkturläget, med prognoser över hur svensk och internationell ekonomi utvecklas de närmaste åren, inklusive 15 fördjupningar. Utöver det också tre Analysunderlag, två Specialstudier, fem fördjupnings-pm samt sju Working Paper. Vi har som vanligt på hösten publicerat en Lönebildningsrapport, med en fördjupning, och under året även tolv rapporter i serien Konjunkturbarometern. Vi har besvarat sju remisser under 2010 (ingår inte i tabellen).

Tabell 3 Kostnader fördelat på prestationstyper

Tusentals kronor

	Volym	2008 ¹	Volym	2009 ¹	Volym	2010
Konjunkturanalyser	43	33 302	35	32 621	36	34 708
Konjunkturbarometer	12	5 250	12	5 049	12	5 477
Lönebildningsrapport	5	1 265	5	1 652	2	1 757

¹ Schablonmässigt uppskattad kostnad

1.4 MILJÖEKONOMISK ANALYS

På grund av miljö- och klimatfrågornas ökande angelägenhet har trycket på KI:s **miljöekonomiska verksamhet** ökat kraftigt. Den ökade efterfrågan visar sig på olika sätt. Våra miljöekonomers tid

binds mer och mer upp i referensgrupper och expertgrupper till andra myndigheters arbete. Arbetet och analyserna har också sammanställts i många olika publikationer, och dessa har under året presenterats i breda kretsar, bestående av bland andra Kungliga vetenskapsakademien, Regeringskansliet samt OECD. Inom det miljöekonomiska området har vi färdigställt ett modellarbete där EMEC-modellen länkats samman med en systemteknisk modell. Vi har också fortsatt utveckla och underhålla miljöekonomiska modeller som kan användas för konsekvensanalyser.

I tabell 4 redovisas kostnader fördelade på prestationer. Prestationerna mäts i form av antal publikationer. Arbetsinsatsen kan dock variera mellan de olika publikationerna, från relativt sett mindre arbetsintensiva pm till mer arbetsintensiva vetenskapliga publikationer. Under året har vi också svarat på tre remisser (ingår inte i tabellen).

Tabell 4 Kostnad fördelad på prestationer

Antal respektive tusentals kronor

	2008 ¹	2009 ¹	2010
Antal publikationer	10	12	16
Styckkostnad (avrundat)	652	604	409
Total kostnad	6 518	7 244	6 546

¹ Schablonmässigt uppskattad kostnad.

1.5 KI:S AVGIFTSFINANSIERADE VERKSAMHET

Den avgiftsfinansierade verksamheten är viktig för KI:s ekonomi. Under 2010 har vi bland annat haft följande avgiftsfinansierade uppdrag:

- Vi har levererat data till externa användare.
- Vår barometerenhet har lagt in extrafrågor om ränteförväntningar i Hushållsbarometern 2010 som efterfrågats av en aktör.
- På uppdrag av Pensionsmyndigheten har vi tagit fram underlag för beräkning av inkomstindex 2011.
- Vi har tagit fram ekonomiska förutsättningar till Energimyndighetens långsiktsprogno 2010 om energiläget i Sverige.
- Studenter från Stockholms universitet har fått fördjupad kunskap i nationalekonomi genom utbildning anordnad av KI:s personal.
- Vi har utbildat personal från andra myndigheter, bland annat Regeringskansliet, i prognosverktyget Aremos.

Flera av stödverksamheterna på KI, såsom vaktmästeri, ekonomiadministration och it, finansieras delvis av intäkter från Finanspolitiska rådet och Arbetsgivarverket.

Tabell 5 Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras, uppdragsverksamhet

Tusentals kronor

	Ingående saldo	Utfall	Intäkter	Kostnader	Ingående saldo
	2009-01-01	2009	2010	2010	2011-01-01
Statistiktjänster, kurser	1 229	45	1 010	-852	1 432
Utredningsrapporter,	917	42	1 160	-1 414	705
Administration av ålderspension med ersättning från AP-fonden	0	0	215	-280	-65
Summa	2 146	87	2 385	-2 546	2 072

1.6 EFFEKTIVISERINGAR INOM KI

Under 2010 har vi i vår ambition att effektivisera verksamheten sett över våra arbetsformer och arbetssätt. Vi har också sett över vår organisation och yteffektiviteten i våra lokaler.

Processer i prognosverksamheten

Arbetsformer och processer i olika delar av verksamheten omprövas och ses över löpande. Bland annat har vi ett pågående arbete med att utveckla processerna i prognosverksamheten. Arbete av detta slag drar kortsiktigt betydande resurser men väntas framöver leda till ökad effektivitet.

Organisationsöversyn och hyresförhandlingar

KI har under året genomfört en organisationsöversyn. Vi har minskat antalet enheter och chefer, och genom denna förändring också tydliggjort chefsrollen på KI. Vi har också avslutat hyresförhandlingar och kommer under 2011 att minska vår lokalyta och förtäta i lokalerna. I och med den förtätningen kommer vi att ha möjlighet att sitta kvar på ett för verksamheten optimalt centralt läge, utan att öka våra totala kostnader under kommande år. Vår bedömning är att vi genom dessa förändringar bättre utnyttjar både våra personalresurser och lokaler.

Ny webbplats

För att öka vår tillgänglighet och för att kunna sprida vårt arbete på ett mer kostnadseffektivt sätt har vi gjort om vår webbplats. Den nya webbplatsen lanserade vi i september 2010. Den bygger på en modernare teknik som bättre uppfyller de krav som finns på myndigheters webbplatser och gör det därmed möjligt för fler att ta del av vårt material. I samband med det har vi också minskat antalet tryckta publikationer, både i antal och i upplagor.

2 Prognoser och analyser

2.1 PROGNOSPRECISSION OCH AVVIKELSEANALYS

Konjunkturinstitutet har i uppdrag att göra prognoser över den makroekonomiska utvecklingen. Enligt målen i Konjunkturinstitutets regleringsbrev ska prognoserna vara tillförlitliga som beslutsunderlag. Hög precision i prognoserna är således av stor betydelse.

I Konjunkturläget publiceras regelbundet analyser av den nya prognosen jämfört med den närmast föregående prognosen. När ett preliminärt utfall för ett helår publiceras av Statistiska centralbyrån genomförs dessutom analyser av alla prognoser som vi gjort för utfallsåret. Dessutom granskas då KI:s prognosprecision i förhållande till andra prognosmakares. Sådana utvärderingar redovisades senast i Konjunkturläget i mars 2010. Nästa utvärdering kommer att göras i Konjunkturläget i mars 2011.

I tabell 6 och tabell 7 presenteras prognoserna för 2009 och 2010 för ett antal makroekonomiska variabler. Prognosfelen för 2009 var mycket stora för ett antal centrala variabler, och även prognoserna för 2010 lär generellt visa sig vara förknippade med relativt stora fel.

Den oväntade finanskrisens snabba förlopp under hösten 2008 bidrog till att prognosprecisionen under 2008 för helåret 2009 var svag (se tabell 6). När finanskrisens omfattning började klarna i början av 2009 förbättrades prognosprecisionen avsevärt. En rimlig slutsats är att den låga prognosprecisionen till stor del kan förklaras av faktorer som var mycket svåra att förutse.

Tabell 6 Konjunkturinstitutets prognoser för 2009

Årlig procentuell förändring och årsgenomsnitt

	Mars 08	Juni 08	Aug 08	Dec 08	Mars 09	Juni 09	Aug 09	Dec 09	Utfall
BNP	2,6	2,0	1,4	-0,9	-3,9	-5,4	-5,0	-4,4	-5,3
Bytesbalans	8,1	8,2	8,1	6,7	5,1	5,8	6,7	7,5	6,8
Offentligt finansiellt sparande ¹	1,9	1,9	0,9	-1,3	-2,7	-2,3	-2,3	-1,5	-1,0
Sysselsättning	0,4	0,2	-0,2	-2,0	-3,1	-3,2	-2,6	-2,5	-2,3
Arbetslöshet (ILO) ²	5,9	5,9	6,5	7,9	8,7	9,0	8,8	8,5	8,4
Timlön	4,4	4,2	3,9	3,6	3,3	3,3	3,2	3,1	3,2
Produktivitet i näringslivet	3,0	2,3	2,6	2,1	0,4	-1,9	-1,2	-2,3	-4,0
KPI-inflation	2,2	2,9	2,5	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2	-0,3	-0,3
KPIX-inflation	2,0	2,3	2,0	0,8	1,3	1,3	1,5	1,5	1,5
Tioårig statsobligationsränta ³	4,5	4,6	4,4	3,3	3,0	3,7	3,7	3,3	3,2
Kronindex (KIX)	108,9	108,1	109,6	117,2	123,1	119,8	117,7	118,6	120,3

¹ Procent av BNP.

² Procent av arbetskraften.

³ Nivå, vid årets slut

Endast en del av prognoserna för 2010 kan i dagsläget utvärderas eftersom utfallen för flertalet av variablerna kommer först i början av mars 2011. Den effektiva ekonomisk-politiska hanteringen av krisen under 2009 bidrog till en historiskt snabb återhämtning i ekonomin under 2010. Som framgår av tabell 7 har prognoserna för 2010 reviderats markant från mars 2009 och framåt.

Tabell 7 Konjunkturinstitutets prognoser för 2010

Årlig procentuellförändring och årsgenomsnitt

	Mars 09	Juni 09	Aug 09	Dec 09	Mars 10	Juni 10	Aug 10	Dec 10	Utfall
BNP	0,9	0,8	1,5	2,7	2,4	3,7	4,3	5,6	–
Bytesbalans	5,0	5,1	6,4	6,9	6,0	6,5	6,2	6,2	–
Offentligt finansiellt sparande ¹	–4,6	–4,6	–3,5	–2,5	–1,2	–0,8	–0,6	–0,8	–
Sysselsättning (16-64 år)	–2,8	–3,4	–3,1	–1,7	0,0	0,8	1,0	1,1	1,1
Arbetslöshet (ILO) ² (16-64 år)	10,7	11,5	11,4	10,1	9,1	8,9	8,5	8,5	8,4
									–
Timlön	2,3	2,1	2,0	2,3	2,3	2,1	2,3	2,4	–
Produktivitet i näringslivet	4,4	5,4	5,0	5,4	2,4	2,1	2,5	3,6	–
KPI-inflation	0,8	0,8	0,6	0,5	1,0	1,1	1,1	1,3	1,3
KPIX-inflation	0,9	1,0	0,8	0,8	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8
									–
Tioårig statsobligationsränta ³	3,7	3,9	4,0	4,0	4,0	3,5	3,1	3,1	2,9
Kronindex (KIX)	112,3	113,8	113,0	113,5	113,2	115,7	113,1	110,3	114,2

¹ Procent av BNP.

² Procent av arbetskraften.

³ Nivå, vid årets slut

2.1.1 Prognosprecisionen sett i ett längre perspektiv

I tabell 8 återges det genomsnittliga felet och det genomsnittliga absoluta felet för prognoser av tre nyckelvariabler för 2009 och perioden 1997–2009. Från tabellen framgår att prognoserna under 2009 markant avviker från det genomsnittliga värdet för perioden 1997–2009. För BNP var avvikelsern speciellt stor där det genomsnittliga absoluta felet var 2,76 procentenheter större än jämförelseperiodens medelvärde.

Tabell 8 Genomsnittliga prognosfel för 2009 samt för perioden 1997–2009

Procentenheter

	Genomsnittligt fel		Genomsnittligt absolutfel	
	2009 ¹	1997–2009 ²	2009 ¹	1997–2009 ²
BNP	–3,69	–0,61	3,84	1,08
KPI-inflation	–1,39	–0,14	1,39	0,47
Arbetslöshet, tidigare definition ³	0,98	0,19	1,29	0,45

¹ Anger det genomsnittliga felet respektive det genomsnittliga absoluta felet som gjorts under de senaste åtta prognoserna av 2009 års utfall.

² Anger genomsnittet av det genomsnittliga felet respektive det genomsnittliga absoluta felet för perioden 1997–2009.

³ Procent av arbetskraften.

2.2 TILLGÄNGLIGHET

Vi jobbar aktivt med att sprida och tillgängliggöra Konjunkturinstitutets prognoser, forskning och analyser. Det gör vi genom våra publikationer och presentationer. En stor del av det arbetet har under 2010 också bestått i att ta fram vår nya webbplats som lanserades i september. Webbplatsen har ny struktur och ny layout, men även den tekniska tillgängligheten förbättrades avsevärt, framför allt genom att den nya webbplatsen följer standarder och riktlinjer från Vägledningen 24-timmarswebben och W3C. Det gör det lättare för olika användare, med olika behov och olika redskap, att besöka och navigera på webbplatsen.

Konjunkturinstitutet bedömer att vi har gjort vårt arbete tillgängligt.

Konjunkturinstitutet publicerar årligen fyra prognosrapporter med analys av det ekonomiska läget, tolv månadsbarometrar som visar företagets och hushållens syn på svensk ekonomi i stort och den egna situationen, samt en lönebildningsrapport. I rapporterna ingår olika fördjupningar som är studier av områden som Konjunkturinstitutet anser särskilt behöver belysas. Utöver detta publiceras rapporter i serierna Specialstudier och Working Paper och i en pm-serie. Följande rapporter publicerades 2010:

Konjunkturläget

Fyra rapporter, Konjunkturläget, med prognos över hur svensk och internationell ekonomi utvecklas de närmsta åren. Beroende på händelseutvecklingen utökas rapporten med fördjupade studier av aktuella områden. Under 2010 innehöll de fyra konjunkturlägesrapporterna totalt 15 sådana fördjupningar. Exempel på rubriker är:

- Uppföljning av de personer som har lämnat sjukförsäkringen
- Regeringens reformer och ekonomiska drivkrafter för arbete
- Klimatmålen och finanskrisen
- Effekter av kraftigare åtstramningar i USA, Japan och Storbritannien
- Konjunkturinstitutets reporäntebedömning
- Finanskrisens långvariga effekter på arbetsmarknaden.

Kopplade till rapporterna om konjunkturläget publicerade vi också tre Analysunderlag. Analysunderlagen innehåller ett omfattande siffermaterial för den ekonomiska utvecklingen. Utöver tryckt version publicerades underlaget i excel och pdf-format på webben.

På vår webbplats uppdaterar vi de senaste prognoserna över svensk ekonomi från de större prognosmakarna. Prognosjämförelsen ska ge intresserade en snabb överblick och möjlighet att jämföra de olika prognosmakarna.

Lönebildningsrapporten

Lönebildningsrapporten publicerades i oktober. I rapporten analyseras de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen. Lönebildningsrapporten riktar sig bland annat till arbetsmarknadens parter. Under 2010 innehöll även lönebildningsrapporten en fördjupning som hade rubriken ”Från avtalsrörelse till arbetskostnad”.

Konjunkturbarometern

Tolv rapporter, Konjunkturbarometern, publicerades under 2010. Rapporterna är en sammanställning och analys av företagets och hushållens syn på den svenska ekonomin. Till rapporten hör omfattande sifferunderlag med serier som sträcker sig långt bakåt i tiden, ibland så långt som till 1960-talet. Sifferunderlaget finns tillgängligt på webbplatsen.

Working Paper

Rapportserien Working Paper omfattar Konjunkturinstitutets forskning och metodutveckling. Rapportserien ökar kontaktytan gentemot forskare och ekonomer. Serien är också viktig i dokumentationssyfte. Under 2010 publicerades sju forskningsrapporter som Working Paper. De hade följande titlar:

- The Forecasting Properties of Survey-Based Wage-Growth Expectations
- Labor-Force Participation Rates and the Information Value of Unemployment Rates
- Does environmental leadership pay off for Swedish industry?
- Analysing future solid waste generation
- The Persistent Labour-Market Effects of the Financial Crisis
- Interpreting Wage Bargaining Norms
- In Search of a Method for Measuring the Output Gap of the Swedish Economy

Specialstudier/Occasional Studies

Serien Specialstudier/Occasional Studies innehåller rapporter som är resultatet av utredningar eller andra externa uppdrag. Två rapporter publicerades i rapportserien 2010 de hade titlarna:

- Ekonomiska drivkrafter för arbete
- En utvärdering av det ekonomiska stödet till åtgärder för att främja hållbara städer.

Fördjupnings-pm

- Samhällsekonomiska scenarier för Energimyndighetens långsiktsprognos 2010
- Kommunalt finansierad sysselsättning och arbetade timmar i privat sektor
- Modellbaserad analys inom miljö- och klimatområdet - En kartläggning av behov och förutsättningar
- Räntekostnaders bidrag till KPI-inflationen
- Hushållen förväntar sig stigande bolåneräntor

Remissvar och artiklar i vetenskapliga tidskrifter

Under 2010 har Konjunkturinstitutet svarat på tio remisser, bland annat om ytterligare skattesänkning för pensionärer, en reformerad budgetlag, obligatoriskt överskottsmål samt förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om europeiska miljöräkenskaper.

Konjunkturinstitutet har två forskningsenheter som utöver rapporter även publicerat 18 artiklar under 2010, varav 14 i vetenskapliga tidskrifter.

2.2.1 Spridning av rapporterna

Konjunkturinstitutet arbetar aktivt med att öka spridningen av analyserna och med att förbättra pedagogiken och språket i produkterna. Alla rapporter finns i tryckt version (Konjunkturbarometern endast kvartalsrapporterna) och kan laddas ner gratis från webben. Mycket av materialet finns tillgängligt på engelska.

Konjunkturinstitutets prognoser och analyser skickas till viktiga målgrupper som riksdag, regering, svenska och internationella analysinstitut, massmedia och prenumeranter inom privat och offentlig sektor.

Rapporterna presenteras ofta på berörda departement vanligtvis Finansdepartementet, Arbetsmarknadsdepartementet eller Miljödepartementet. Utöver detta presenterar medarbetare prognoserna och rapporterna på externa konferenser och seminarier. Under 2010 har vi till exempel talat hos

SNS, Länsstyrelsen i Stockholm, Expertgruppen för miljöstudier, Facken inom industrin och för EU-ländernas Sverigeambassadörer.

Under 2010 har vi hållit nio presskonferenser. Presskonferenserna har hållits i samband med publicering av rapporterna Konjunkturläget, Lönebildningsrapporten och kvartalsbarometrarna. På presskonferenserna medverkar vanligtvis de större dagstidningarnas ekonomiskribbenter och ledarskribbenter samt TT och flera av nyhetsbyråerna. Radio- och tevejournaler deltar också ofta, främst Ekot och SVT.

I samband med prognoserna och lönebildningsrapporten bjuder vi också in berörda myndigheter, departement, organisationer och företag för en särskild presentation där de har möjlighet att ställa mer detaljerade frågor. Under 2010 höll vi fem träffar.

Vi arbetar också aktivt med att nå ut med Konjunkturinstitutets miljöekonomiska arbete. Utöver nyhetsmejl när något nytt publiceras och pressmeddelanden när det är av mer allmänintresse har vi under 2010 på det miljöekonomiska området fått tre debattartiklar accepterade:

- DN Debatt den 3 mars; Den gröna el vi betalar för har tydliga nyanser av brunt
- Ekonomisk Debatt Nr 3, april; Investeringsstöd – ett överskattat styrmedel i miljöpolitiken
- Dagens industri den 26 november; Målet om energieffektivitet går emot klimatpolitiken.

2.3 DOKUMENTATION AV PROGNOSEMETODERNA

Prognosmetoderna dokumenteras på olika sätt. Då nya modeller utvecklas eller befintliga modeller genomgår större revideringar beskrivs utvecklingsarbetet ofta i interna seminarieunderlag, interna pm eller externt publicerade Working Paper (se avsnitt 2.2). De modeller och beräkningsrutiner som används i prognosproduktionen dokumenteras i instruktioner för respektive prognosområde. Dessa dokumentationer uppdateras löpande av respektive områdesansvarig. Inom ramen för Fiberprojektet (se avsnitt 1.2) har nya mallar och rutiner för dokumentationen av prognosområden tagits fram.

2.4 ANALYS AV FINANS- OCH PENNINGPOLITIKENS INRIKTNING SAMT FINANSPOLITIKENS EFFEKTER

Konjunkturinstitutet bedömer löpande finanspolitikens inriktning, det vill säga finanspolitikens effekter på resursutnyttjandet i ekonomin, och följer upp hur finanspolitiken förhåller sig dels till reglerna i det budgetpolitiska ramverket, dels EU:s stabilitets- och tillväxtpakt. Dessa analyser redovisar vi tillsammans med prognoserna för de offentliga finanserna i Konjunkturläget. Prognoser för de offentliga finanserna baseras sedan 2008 på den mest sannolika finanspolitiska inriktningen, men även den ekonomiska utvecklingen vid beslutad politik och gällande regler analyseras kort i en sidoberäkning.

Under året har vi gjort fördjupade analyser av överskottsmålets roll för finanspolitiken. Analyserna har gjorts bland annat med anledning av regeringens förslag om ett obligatoriskt överskottsmål och Finansdepartementets rapport "Utvärdering av överskottsmålet". Därutöver har finanskrisens långvariga effekter på arbetsmarknaden analyserats för att öka kunskapen om finanspolitikens roll i de senaste årens djupa lågkonjunktur.

Konjunkturinstitutet gör återkommande bedömningar av penningpolitiken med utgångspunkt i våra prognoser för svensk ekonomi. Prognoser för reporäntan och analyser av hur penningpolitiken förhåller sig till inflationsmålet och målet om ett stabilt resursutnyttjande redovisas i kapitlet Finansmarknader och penningpolitik i Konjunkturläget samt i tillhörande fördjupningar. Under 2010

analyserade vi särskilt den svenska penningpolitikens förutsättningar i en miljö med låga internationella styrräntor.

2.5 REDOGÖRELSE FÖR MODELL- OCH METODUTVECKLINGSINSATSER

Konjunkturinstitutet har under 2010 arbetat med att underhålla och utveckla metoder och modeller för att kvaliteten på prognoser, kalkyler och analyser ska förbättras. Metod- och modellutveckling för miljöekonomi, se sidan 26.

2.5.1 Modellutveckling

En rad modeller används i prognosarbetet och medelfristiga kalkyler. En del av modellerna är enklare statistiska tidsseriemodeller. Andra strukturella modeller inkluderar orsakssamband och tillåter mer djupgående tolkningar av den ekonomiska utvecklingens drivkrafter.

KIMOD

Modellen KIMOD har kompletterats så att det är möjligt att generera prognoser från ett kvartal till motsvarande kvartal nästa år. På så sätt kan den senaste kvartalsinformationen inkluderas i modellen och användas för att skriva fram prognosen.

Arbetet har påbörjats för att utveckla och ta i bruk bayesianska montecarlo-estimationsmetoder som tillåter en skattning av makroekonomiska modeller med a priori uppfattningar om vissa parametrar.

Arbetsutbudsmodell

I samband med ett jämställdhetsprojekt beställt av regeringen har vi utvecklat en ekonometrisk modell om arbetsutbud där valet av arbetade timmar modelleras som ett diskret val mellan olika alternativ. Detta bildar ett underlag för en bättre förmåga att prognostisera arbetsutbudet och effekter av skatte- och välfärdsreformer.

Modell för varaktiga effekter på arbetsmarknaden

De varaktiga effekterna av lågkonjunkturen på arbetsmarknaden har analyserats med en oobserverad komponentmodell. Dessa skattningar används som ett underlag i arbetsmarknadsprognosen.

Modell för penningpolitik och huspriser

Under året utvecklades en modell för att studera sambandet mellan ränta och bostadsmarknadsvariabler i Sverige. Mer specifikt studerades två frågor:

- Har penningpolitiken avvikit från historiska samband i Sverige under 2000-talet?
- I sådana fall, hur har detta bidragit till utvecklingen på den svenska bostadsmarknaden?

En vektorautoregressiv modell skattades med bayesianska metoder där variablerna ränta, fastighetspris och bostadsinvesteringar ingick, utöver standardmakrovariablerna BNP, inflation och arbetslöshet. Hänsyn togs också till efterfrågeutvecklingen i utlandet i och med att svensk exportmarknadstillväxt och effektiv real växelkurs ingick i skattningen.

Följande slutsatser nåddes:

- Räntan har under 2000-talet visat på relativt stora avvikelser från vad som är givet av historiska samband

- Avlägsnandet av chocker till räntevariabeln medför dock inte några stora effekter på bostadsinvesteringar och fastighetspriser under 2000-talet
- Den extraordinära penningpolitikens bidrag till utvecklingen på fastighetsmarknaden i Sverige under 2000-talet bedöms därmed ha varit ringa

Modellen har även använts som stöd i prognoser för fastighetsprisernas utveckling i Sverige.

Modell för den internationella ekonomin – GPM

Konjunkturinstitutet har under året utbildat en ekonom i att hantera IMF:s globala prognosmodell GPM (Global Projection Model). Ekonomen tillbringade sex veckor på IMF:s modellenhet i Washington DC. GPM har börjat användas som en del i Konjunkturinstitutets internationella prognosarbete. Arbetet med att integrera modellen kommer att fortsätta under 2011.

GPM (Global Projection Model) är en kvartalsmodell där sex ingående ekonomiska områden i huvudsak modelleras med fem variabler: BNP, inflation, ränta, växelkurs och arbetslöshet. De områden som ingår i modellen är: USA, euroområdet, Japan, asiatiska tillväxtekonomier, Latinamerika och gruppen övriga länder. Utöver ränta och växelkurs finns i GPM en särskild finansiell kanal – kreditåtstramningen i banksystemet.

Modeller för kortsiktiga prognoser

Vi har tagit fram en ekonometriskt skattad så kallad **revers för exporten**. Exportreversen förutser företagens svar på frågor i kommande Konjunkturbarometer givet att KI:s exportprognos realiseras. Förutsägelsen baseras på dels tidigare utveckling för exporten av varor och dels förväntad utveckling, samt på företagens svar på samma fråga i tidigare Konjunkturbarometrar. Det egentliga syftet med exportreversen är dock inte att förutse kommande svar i Konjunkturbarometern, utan att med hjälp av denna förutsägelse få en indikation på om den förväntade exportutvecklingen ligger innanför sannolikhetens ram.

Utvärdering av flera befintliga **modeller för prognoser för hushållens konsumtion**, samt förslag på förbättringar har gjorts som bland annat innefattar en så kallad konsumtionsrevers.

Vi har också vidareutvecklat **prognosmodellen för varuimporten**. Dels har de ingående förklarande variablerna ändrats något. Bland annat används nu förändringen i lagerinvesteringarna, i stället för som tidigare lagerinvesteringarna i nivå. Vidare skattas modellen nu med en iterativ metod som baseras på Marquards algoritm. Tidigare skattades koefficienterna med OLS. Detta har resulterat i att koefficienten i något fall har blivit mer i linje med vad som är intuitivt, samt att modellen i högre grad förklarar variationen i den beroende variabeln.

Under 2010 har **modeller för att göra prognoser på näringslivets produktion** med utgångspunkt i industri- och tjänsteproduktionsindex utvecklats. Tillsammans med prognoser för lagerutvecklingen ger modellerna träffsäkra prognoser på näringslivets produktion på kort sikt. Samtidigt har **modeller för antalet arbetade timmar i näringslivet** och hela ekonomin med hjälp av Konjunkturbarometern utvecklats. Sammantaget har hundratals olika modeller, med olika barometerdata som förklarande variabler, utvärderats. Med hjälp av de bästa av de undersökta modellerna har vi skrivit programkod för framtagande av prognoser.

Ekonomiska drivkrafter för arbete

I studien mäter vi de ekonomiska drivkrafterna för arbete, trösklarna att komma in på arbetsmarknaden och incitamenten att öka sina arbetade timmar, och hur dessa påverkas av förändringar i skatte- och transfereringssystemen. Rapporten går igenom olika sätt att mäta de ekonomiska inci-

tamenten och trösklarna för att arbeta. Därtill presenteras också en sammanfattande analys av hur regeringens reformer under åren 2006–2010 har påverkat genomsnittliga marginal- och tröskeleffekter.

2.5.2 Teoretisk metodutveckling

Vi har gjort en översikt av forskningslitteraturen om makroekonomiska simuleringsmodeller, som ett underlag för Konjunkturinstitutets modellstrategi framöver, tillsammans med en bedömning om lämplig modellinriktning på. Vi har också gjort en teoretisk analys av sambandet mellan lönenormering och sysselsättningsutfall, med slutsatsen att normering sannolikt gagnar sysselsättning.

3 Miljöekonomisk analys

Målet för Konjunkturinstitutets miljöekonomiska forskning är att producera samhällsekonomiska analyser som förbättrar beslutsunderlaget för svensk miljö- och klimatpolitik. Resultat från det miljöekonomiska arbetet har under 2010 publicerats i våra serier Working Paper, Specialstudie, Konjunkturläget och vår pm-serie. Arbetet har också publicerats externt i Expertgruppen för miljöstudiers rapportserie, DN Debatt, DI Debatt, Ekonomisk Debatt, internationella tidskrifter och som ett bokkapitel i Handbook of Environmental accounting. Vi har också besvarat tre remisser på området.

Resultatet av de miljöekonomiska prognoserna och analyserna har presenterats för OECD, IPCC:s klimatsekretariat, Kungliga vetenskapsakademien, Naturvårdsverket, Miljödepartementet, Finansdepartementet, Expertgruppen för miljöstudier, Sveriges lantbruksuniversitet, avfallskonferenser samt för olika länsstyrelser och på Rosenbad.

Vi blir också allt oftare involverade i andra myndigheters arbeten. Under 2010 har vi deltagit i flera referensgrupper, till exempel Hur Energimyndigheten ska förbättra sina energiprognoser (Energimyndigheten), Effekter av samhällets säkerhetsarbete (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) och Plattform för samhällsekonomisk analys (Naturvårdsverket).

3.1 KVALIFICERADE SAMHÄLLSEKONOMISKA ANALYSER

Miljöekonomiska analyser

En av de viktigaste frågorna för svensk miljöpolitik är **utformningen av klimatpolitiken**. I Konjunkturläget för september publicerade vi en analys över hur finanskrisen påverkat möjligheterna att nå klimatmålet till och med år 2020.

Klimatfrågan och höga energipriser har fört **energieffektivisering** högt upp på den politiska agendan i både EU och Sverige. På uppdrag av Expertgruppen för miljöstudier analyserade vi hur målet för energieffektivisering fördyrar klimatpolitiken. Rapporten presenterades på ett seminarium på Rosenbad och i en debattartikel i Dagens Industri.

Investeringsstöd har varit ett vanligt styrmedel för att stimulera energieffektivitet och konvertering. I en artikel som publicerades i Ekonomisk debatt sammanfattas kritiken mot de senaste årens investeringsstöd.

För att uppmärksamma konsumenter på de falska förhoppningar som den så kallade **gröna elen** bygger på skrev vi en debattartikel som publicerades på DN Debatt.

En annan viktig del i klimatpolitiken är **klimatanpassning**. Konjunkturinstitutet har under året varit verksam i ett flerårigt forskningsprogram som syftar till att ta fram verktyg som kan hjälpa samhällsplanerare att vidta väl underbyggda klimatanpassningsåtgärder. För vår del syftar projektet till att utvärdera hur ekonomiska verktyg, som kostnadsnyttoanalys och kostnadseffektanalys, kan fungera som beslutsstöd i klimatanpassningssammanhang.

I klimatpolitiken argumenteras ofta för att **Sverige ska vara progressivt, det vill säga ”gå före”**. Ett av KI:s forskningsprojekt har syftat till att analysera om det lönar sig för svensk industri att gå före inom miljöområdet. Under året har vi publicerat en analys av hur miljöskyddsinvesteringar

påverkar teknisk effektivitet i Working Paper-serien. Den analysen finner inget stöd för att det skulle löna sig att gå före.

Miljöekonomiska uppdrag åt regeringen och andra myndigheter

En väsentlig del av KI:s verksamhet inom det miljöekonomiska området utgörs av kompetens och beredskap att utföra miljöekonomiska analyser på uppdrag av i första hand statliga utredningar och regeringen, men också på uppdrag av andra myndigheter. Under 2010 har vi utfört fem sådana uppdrag:

Regeringsuppdrag i regleringsbrevet

- KI har analyserat kostnadseffektiviteten i styrmedlet Hållbara städer. Vår analys visade att en fortsatt satsning inte kan motiveras utifrån minskningen av växthusgaser och att stödet inte fördelats kostnadseffektivt. Uppdraget har slutrapporterats i en Specialstudie (se avsnitt 6.5).
- Som resultat av Statskontorets utredning från 2009, som pekade på ökade resurser till KI:s miljöekonomiska verksamhet, fick vi i uppdrag av regeringen att prioritera mellan Statskontorets förslag. KI skulle också kartlägga behov och förutsättningar för utökad modellbaserad analys inom miljö- och klimatområdet. Uppdraget har slutrapporterats i ett fördjupnings-pm (se avsnitt 6.6).

Särskilda uppdrag

- KI har också haft ett samrådsuppdrag till Energimyndighetens regeringsuppdrag som syftade till att analysera nya kvoter i elcertifikatsystemet. Uppdraget avslutades med en samrådsskrivelse.
- På uppdrag av regeringen var KI involverad i Naturvårdsverkets uppdrag att studera konsekvenserna av en skärpning av EU:s klimatmål till 2020.
- Vi har tagit fram samhällsekonomiska scenarier som grund för Energimyndighetens långtidsprognos.

3.2 MILJÖEKONOMISKA METODER OCH MODELLER

Det pågår ett omfattande arbete med att utveckla KI:s allmänjämviktsmodell EMEC på avfallssidan. I början av 2010 färdigställde vi ett modellarbete där EMEC-modellen länkades samman med en systemteknisk modell för avfallshantering. Modellutvecklingen, som möjliggör en interaktion mellan avfallsuppkomst och kostnader för avfallshantering när framtida avfallsmängder ska analyseras, rapporterades i Working Paper-serien. En analys av hur starka styrmedel som behövs för att frikoppla ekonomisk tillväxt från avfallsgenerering publicerades i den internationella tidskriften *Ecological Economics* och sammanfattades i EU:s *Science for policy makers*.

4 Utgiftsprognoser

Konjunkturinstitutet har redovisat kommenterade prognoser för anslagsbelastningen avseende förvaltningsanslaget i Hermes enligt instruktion från Ekonomistyrningsverket. Prognoserna har lämnats i tid vid fem tillfällen.

5 Statistikutveckling

Att bidra till utvecklingen av den ekonomiska statistiken är en viktig del i Konjunkturinstitutets verksamhet. Dels är detta ett mål sig enligt KI:s regleringsbrev, dels är ekonomisk statistik av hög kvalitet en nödvändig förutsättning för att vi ska kunna uppnå andra centrala mål för verksamheten.

Under 2010 har vi deltagit aktivt i ett antal grupper i syfte att utveckla den ekonomiska statistikens kvalitet. Bland de permanenta grupper vid SCB där vi har deltagit under året finns användarrådet för ekonomisk statistik, användarrådet för arbetsmarknadsstatistik, användarrådet för statistik över miljö och miljöräkenskaper, nämnden för konsumentprisindex, nämnden för nationalräkenskaper och arbetskraftsundersökning. Konjunkturinstitutet deltar också ofta i referensgrupper för utvecklingsprojekt, olika engångsvisa möten för diskussioner om statistikutveckling samt informella diskussioner med statistikproducenter och statistikanvändare. Under 2010 har KI bland annat deltagit i referensgrupper för två metodutvecklingsprojekt vid SCB som syftar till att förbättra säsongsrensningen av nationalräkenskaperna och arbetskraftsundersökningarna.

En viktig del av vårt bidrag till kvalitetsarbetet är också den löpande diskussion mellan Konjunkturinstitutet och olika statistikproducenter som är en del av själva prognos- och analysarbetet. Konjunkturinstitutet bidrar vidare till måluppfyllelsen genom eget utvecklingsarbete. Bland annat beräknar vi löpande ett så kallat konjunkturjusterat mått på den offentliga sektorns finansiella sparande, ett produktionsgap och växelkursindexet KIX. Dessa mått är centrala vid bedömningen av utvecklingen av finans- respektive penningpolitiken.

Konjunkturbarometern består av två delar, Konjunkturbarometern Företag och Konjunkturbarometern Hushåll. Den senare ingår i Sveriges officiella statistik, och Konjunkturinstitutet är ansvarig myndighet för denna undersökning. Mot bakgrund av den finansiella krisen har Konjunkturbarometern Företag sedan 2009 innehållit fler frågor. Vi har dels frågat om företagets finansieringssituation, dels om hushållen syn löneutvecklingen och bostadsräntor. Att komplettera den permanenta frågeuppsättningen i Konjunkturbarometern med fler frågor under en begränsad tid är ett sätt att öka den ekonomiska statistikens användbarhet som underlag för prognoser, analyser och beslut.

Under 2010 har vi också lagt ner ett omfattande arbete på att anpassa företagsbarometern till den nya näringsklassificeringen SNI2007. Därmed avspeglar statistiken på ett bättre sätt rådande branschstruktur, till exempel ges nu en betydligt rikare beskrivning av tjänstesektorn.

6 Uppdrag

I detta kapitel redovisar vi resultaten av de regeringsuppdrag som vi fått i regleringsbrevet, avsnitt 6.1–6.7. I avsnitt 6.8 presenterar vi resultatet av det särskilda regeringsuppdraget att genomföra jämställdhetsanalyser avseende arbetsmarknaden.

6.1 DATALEVERANSER TILL FINANSDEPARTEMENTET

Konjunkturinstitutet har under året försett Finansdepartementet med leveranser av utfalls- och prognosdata i det gemensamma databasformatet, Aremos. I utfallsleveranserna ingår, förutom statistikproducenternas originalserier, Konjunkturinstitutets egna bearbetningar i form av bland annat aggregeringar, kalenderkorrigering och säsongrensning.

Under året har diskussioner förts med Finansdepartementet dels om dataleveransernas omfattning, tidpunkter och kvalitet i allmänhet, dels om vissa datafrågor på arbetsmarknadsområdet. Under 2010 har horisonten för säsong- och kalenderkomponenter utökats efter önskemål från Finansdepartementet.

6.2 MODELLER FÖR RUTINER FÖR DET LÖPANDE ARBETE OCH MEDELFRISTIGA KALKYLER

Konjunkturinstitutet har under året löpande informerat Finansdepartementet i frågor som rör utveckling och införande av nya modeller och rutiner för det löpande arbetet med prognoser och medelfristiga kalkyler. En stor del av informationen lämnas i de löpande kontakterna handläggare emellan. Ett annat viktigt forum för information till Finansdepartementet i metodfrågor är det användarråd som finns för modellen KIMOD. Under 2010 har användarrådet haft två möten.

6.3 UNDERHÅLL AV MODELLERNA KIMOD, FIMO OCH INPUT-/OUTPUTMODELLEN IOR

Arbetet för att skriva om KIMOD-modellen från en årsmodell till en kvartalmodell har påbörjats. Vid sidan av detta har vi som en övergångslösning tagit fram programkod som tillåter att KIMOD utnyttjar information från ett kvartal till motsvarande kvartal nästa år.

Arbetet har påbörjats för att utveckla skattningsmetoder baserade på den senaste forskningen i bayesiansk montecarlo-ekonometri i syfte att estimerar hela KIMOD. Detta till skillnad från nu då utgångspunkten har varit partiella skattningar och kalibrering.

Grundarbetet har gjorts för att utveckla en ny finanspolitisk del som inkorporerar en finanspolitisk reaktionsfunktion. Reaktionsfunktionen kan tas i bruk under första halvåret 2011.

Under 2010 har Konjunkturinstitutet också fortsatt det arbete som påbörjades 2006 och som syftar till att utveckla och förenkla utfallsinläsningen i FIMO-modellen. FIMO-modellen har under året anpassats till att hantera de förändringar som följde av SCB:s generalrevidering av nationalräkenskaperna.

KI har ägnat mycket tid åt kompetensutveckling kring input-output-modellen IOR inför kommande pensionsavgångar. Dokumentationen har förbättrats och i samband med detta har en översyn av modellen gjorts för att minska risken för felberäkningar. Under året har vi också utbildat handläggare vid Finansdepartementet i att använda modellen KIMOD i prognosmiljö.

6.4 LÖNEBILDNINGSRAPPORTEN

Lönebildningsrapporten ska enligt regleringsbrevet analysera sambanden mellan arbetslöshet, sysselsättning, lönenivåer och lönefördelning. Rapporten ska också beakta relevanta jämställdhetsaspekter.

Lönebildningsrapporten publicerades den 21 oktober 2010. Den innefattade en analys av avtalsrörelsen 2010 och arbetsmarknadsutvecklingen 2010–2012 i ljuset av avtalsförhandlingarna. En analys av makroekonomin 2010–2012 mynnade ut i slutsatsen att den rekommendation om lämplig arbetskostnadsökning som presenterades i förra årets lönebildningsrapport fortfarande stod sig. Detta motiverade slutsatsen att de genomsnittliga löneökningarna och den resulterande genomsnittliga lönenivån har varit bra anpassade till lågkonjunkturen och därmed lindrat lågkonjunktorens negativa effekter på sysselsättning.

Ett kapitel i rapporten ägnades åt fallet av arbetsproduktiviteten. Ett annat kapitel handlade om samband mellan sysselsättningen och minimilöner. Enligt analysen antyder lönefördelningens lägre svans och sysselsättningsstatistiken för olika utbildningsgrupper att minimilöner försvagar arbetsmarknadens förmåga att generera jobb för individer med en kort utbildning. En tentativ jämförelse av den lägsta minimilönen med en uppskattad hypotetisk lön för arbetslösa antyder att minimilöner kan bilda en tröskel för sysselsättning för vissa individer.

Ett kapitel handlade om lågkonjunktorens effekter på mäns och kvinnors arbetsmarknadsläge. Rapportens sista kapitel handlade om jämställdhet och redogjorde för ekonometriska skattningar som antyder att låglönesatsningarna i 2007 års avtalsrörelse endast haft en tillfällig effekt på det oförklarade lönegapet mellan kvinnor och män.

Lönebildningsrapporten presenterades på en presskonferens och analytikerträff och uppmärksammades i rikstäckande radio, press och teve. Därefter presenterades rapporten för bland annat Fack- en inom industrin, Finansdepartementet och Arbetsmarknadsdepartementet.

6.5 UTVÄRDERING AV EKONOMISKA STÖD TILL HÅLLBARA STÄDER

Konjunkturinstitutet fick i uppdrag att utvärdera det ekonomiska stödet till åtgärder för att främja utvecklingen av hållbara städer. Enligt uppdraget ska KI i sin utvärdering särskilt bedöma stödets kostnadseffektivitet för att uppnå de syften som anges i förordningen om statliga stöd för hållbara städer. Stödet syftar främst till att främja investeringar i åtgärder som minskar utsläppen av växthusgaser, men också till att skapa attraktiva, socialt och ekonomiskt hållbara stadsmiljöer.

KI:s analys visar att stödet saknar förutsättningar för att vara ett kostnadseffektivt klimatpolitiskt styrmedel. En fortsatt satsning kan därför inte motiveras utifrån minskningen av växthusgaser. Det finns en grundläggande utvärderingsproblematik i att stödet även syftar till att uppnå andra mål. Dessa underordnade målsättningar har inte kvantifierats, vilket gör det omöjligt att uttala sig om stödets övergripande kostnadseffektivitet. Uppdraget rapporterades till Miljödepartementet i en Specialstudie.

6.6 KARTLÄGGNING AV BEHOV AV MODELLBASERAD ANALYS MILJÖ- OCH KLIMATOMRÅDET

Konjunkturinstitutet fick i uppdrag att kartlägga och inventera behovet av modellbaserad analys inom miljö- och klimatområdet och redovisa hur det kan tillgodoses. KI:s analys identifierar tre potentiella modellutvecklingsområden:

1. Detaljerade modeller som kan komplettera allmänjämviktsanalysen som exempelvis faktorefterfrågemodell, hushållsefterfrågemodell och partiell jämviktsmodell.
2. Vidareutveckling av allmänjämviktsanalysen med fler tekniker för elproduktion, endogen teknisk utveckling, länk till en energisystemmodell, endogent arbetsutbud.
3. Stöd för tolkning av internationella miljö- och klimatmodeller till regeringskansliet.

I uppdraget, som har slutredovisats i ett fördjupnings-pm till Finansdepartementet, redovisas också det resurstillskott som behövs för att möta nuvarande krav på verksamheten och för att utveckla de prioriterade modellutvecklingsområdena.

6.7 FRAMTAGANDE AV METODER FÖR KOMMUNFINANSIERADE TIMMAR OCH SYSSELSATTA

Konjunkturinstitutet har under 2010 tagit fram en metod för att beräkna antalet arbetade timmar och sysselsatta i privat sektor som finansieras av kommunsektorn. Metoden utgår ifrån kommunernas kostnader för inköpt verksamhet från privat sektor. Baserat på ett antal antaganden omvandlas dessa kostnader till arbetade timmar och sysselsatta. Ett pm publicerades i samband med avrapporteringen och senare höll vi även ett seminarium.

Skattade serier för kommunfinansierade timmar och sysselsatta har skapats tillbaka till år 2000. Från och med Konjunkturläget september 2010 publicerar även Konjunkturinstitutet löpande prognoser på dessa serier.

6.8 JÄMSTÄLLDHETSANALYSER AVSEENDE ARBETSMARKNADEN

I april 2009 fick Konjunkturinstitutet i uppdrag att under åren 2009 och 2010 ta fram jämställdhetsanalyser av arbetsmarknaden. Analyserna handlar om arbetsutbudet hos kvinnor och män, löneeffekter av frånvaro från arbetsmarknaden samt frågan om hur varaktigt de centrala avtalens jämställdhetspotter påverkar löneskillnaden mellan kvinnor och män. Vi analyserade dessa frågor under 2009 och 2010, och författade tre specialrapporter:

- Kvinnors och mäns arbetsutbudspreferenser: analys med en strukturell diskret arbetsutbudsmodell
- Frånvaroeffekter på lönen för kvinnor och män
- Effekter av 2007 års låglönesatsning på lönegapet mellan män och kvinnor.

Uppdraget har avrapporterats till regeringen den 23 december 2010 och publiceras i vår specialstudieserie under början av 2011.

7 Kompetensförsörjning

Målet för KI:s kompetensförsörjning är att kunna attrahera, rekrytera och behålla personer med god kompetens inom våra verksamhetsområden. Den strategiska långsiktiga kompetensförsörjningen är ett prioriterat område för oss. Vår kunskapsintensiva verksamhet kräver kvalificerade nationalekonomer, expertis som är konkurrensutsatt.

Vi stävar efter mångfald i brett perspektiv, vilket vi uppmärksammar i samband med nyrekryteringar. Könsfördelningen på KI är jämn med 52 procent män och 48 procent kvinnor. Utbildningsnivån bland våra anställda ska vara anpassad till verksamhetens krav. Detta innebär att vi har en stor andel forskarutbildade. Chefer och handläggare på KI ska ha akademisk grundutbildning eller motsvarande erfarenhet. År 2010 hade 90 procent av KI:s anställda eftergymnasial utbildning, och 43 procent hade genomgått forskarutbildning. Vi strävar också efter att vara en tillgänglig arbetsplats.

Under 2010 har vi tagit emot tre så kallade Lyftetpraktikanter. En har arbetat på vår informationsenhet, en annan på prognosavdelningen, och en tredje har arbetat i vårt vaktmästeri. Det har inte alltid varit lätt att få fram rätt kandidater, men vi är glada för att vi kunnat erbjuda dessa tre praktikplatser under året.

Vi redovisar här de åtgärder som KI vidtagit i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter vi har fått i vår instruktion, regleringsbrevet och genom andra beslut.

7.1 KOMPETENSUTVECKLING

Kompetensutveckling av vår personal är viktig för att fortlöpande höja kvaliteten i vårt arbete. Utöver externa utbildningsinsatser har en särskild satsning gjorts under året för att öka kunskapen inom internkontroll och kvalitetsförbättring i prognosprocessen. KI har startat det så kallade Fiber-projektet, som står för Förbättrad informationssäkerhet i beräkningsarbetet vid prognosavdelningen. Inom ramen för projektet har vi under hösten 2010 genomfört två interna utbildningstillfällen i Aremosprogrammering med inriktning mot ökad informationssäkerhet. Detta resurskrävande projekt kommer att pågå även under år 2011. Den kompetenshöjning bland personalen som det innebär har stor betydelse för fortsatt utveckling av kvaliteten i prognosarbetet. Vi har också ägnat mycket tid åt kompetensöverföring kring input-outputmodellen inför kommande pensionsavgångar.

Utrymmet för externa utbildningsinsatser har minskat under åren, som en konsekvens av de omprioriteringar vi gjort (se tabell 9). Denna utveckling är inte önskvärd, men har varit nödvändig för att klara de nya uppgifter, metoder och processer som verksamheten kräver.

Tabell 9 Kostnad extern kompetensutveckling

Tusentals kronor

	2008	2009	2010
Kostnader för kurs- och seminarieavgifter	706	469	408

Under året har chefsgruppen fått utbildning i myndighetsstyrning. Vi har också bjudit in Kompetensrådet för utveckling i staten, KRUS, till en chefsutbildningsdag, där vi reflekterade kring det offentliga etoset i relation till KI:s eget ODLA-begrepp. Det står för Oförvitlighet, Delaktighet, Lekfullhet och Arbeta hårt. Genom att låta denna värdegrund genomsyra verksamheten har vi bra verktyg för att uppfylla våra mål för verksamheten; KI ska vara Sveriges mest kvalificerade och trovärdiga organisation avseende prognoser, konsekvensanalyser och miljöekonomiska analyser.

All personal har vid en gemensam KI-dag fått en genomgång i hur man kan arbeta mer effektivt. Vår informationsenhet har satsat på utbildning inom kommunikation och bildbearbetning för webben. Två utbildningsinsatser har gjorts i vårt modellarbete. En medarbetare gått en längre kurs i GAMS, som är det modellspråk vi använder för vår allmänjämviktsmodell EMEC. En större satsning har gjorts på området internationell och finansiell ekonomi. En annan medarbetare har deltagit i en utbildning, Global Projection Model, GPM, arrangerad av Internationella valutafonden. Vi har som ambition att öka användningen av modeller i prognoserna för den internationella ekonomin, inklusive prognoser för växelkurser och internationella räntor. GPM är tänkt att vara en viktig del i detta arbete. Under 2010 har vi inlett arbetet med att integrera GPM i arbetet med de internationella prognoserna. Detta blir genom denna utbildningssatsning möjligt tack vare de kunskaper och kontakter som genom detta skapades i Washington.

7.2 PERSONALOMSÄTTNING

Vår personalomsättning är fortsatt högre än önskvärt (se tabell 10). Vi är en attraktiv arbetsgivare för nationalekonomer med stort intresse för prognos- och analysarbete. Vårt arbete är präglad av ambitiösa och genomarbetade prognoser. Men denna kvalitetsstämpel gör också att vår personal i sin tur är attraktiv för andra arbetsgivare. Vår höga personalomsättning för kvalificerade nationalekonomer beror också på att vi har svårt att erbjuda konkurrenskraftiga anställningsvillkor.

Med den höga personalomsättningen följer ett hårdare tryck på kvarvarande personal. För att minska sårbarheten och underlätta överflyttning av arbetsuppgifter då personal slutar har vi påbörjat ett omfattande arbete med att se över anvisningar och rutinbeskrivningar för allt som produceras på KI.

Många av våra forskarutbildade ekonomer har en hög specialistkompetens och är därmed mycket svåra att ersätta. Samtidigt är marknadsvillkoren för denna kompetenskategori mycket goda. Dessa kompetensförsörjningsproblem riskerar därför att leda till svårförutsägbara kvalitetsförsämringar och att vi inte klarar av att utföra de kvalificerade analyser och de modellutvecklingsuppdrag som vi har blivit ålagda.

Tabell 10 Personalomsättning på KI

Procent

	2008	2009	2010
Andel nyanställda	23	12	22
Andel avgående	15	23	18

7.3 SJUKFRÅNVARO

Vår sjukfrånvaro ligger på en fortsatt mycket låg nivå, och lägre 2010 än 2009 (se tabell 11). Vi samarbetar med Previa i förebyggande rehabiliteringsarbete och erbjuder också fortlöpande stödsamtal vid behov. Under året har vi haft föreläsning i ergonomi och en möjlighet för alla anställda till en individuell genomgång.

Tabell 11 Sjukfrånvaro bland KI:s personal

Procent av tillgänglig arbetstid

	2008	2009	2010
Total sjukfrånvaro	1,5	1,8	1,4
Kvinnor	2,4	2,6	2,0
Män	0,9	1,1	0,9
Åldersgrupp <29	3,8	0,3	1,6
Åldersgrupp 30–49 år	0,7	1,9	0,9
Åldersgrupp 50 år eller äldre	2,4	2,0	2,4
Andel 60 dagar eller mer	29,2	11,9	0,0

8 Miljöledningssystem

Konjunkturinstitutet har analyserat den direkta och indirekta miljöpåverkan som Konjunkturinstitutet verksamhet gett upphov till under 2010. Resultatet har redovisats till Finansdepartementet och Naturvårdsverket.

KI:s direkta påverkan på miljön som består av tjänsteresor, energianvändning och avfallsproduktion åtgärdas genom miljömedvetna val vid inköp av varor och tjänster inklusive resor. Vår miljöpolicy anger att vi även ska vara sparsamma med användning av el och förbrukning av kontorsutrustning.

Konjunkturinstitutet gör samhällsekonomiska analyser för att förbättra beslutsunderlagen för svensk miljöpolitik. Därmed har vår verksamhet också en indirekt miljöpåverkan, genom användningen och kunskapsspridningen av våra framtagna forskningsresultat och våra miljöekonomiska analyser.

Finansiell redovisning

1 Resultaträkning

		Utfall	Utfall
(belopp i tkr)	Not	2010	2009
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	52 045	51 659
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2,3	3 992	3 824
Intäkter av bidrag	4	4 807	4 415
Finansiella intäkter	5	31	34
Summa		60 875	59 932
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	6	-46 085	-44 333
Kostnader för lokaler		-6 808	-6 195
Övriga driftkostnader		-7 539	-8 512
Finansiella kostnader	7	-6	-11
Avskrivningar och nedskrivningar		-598	-794
Summa		-61 036	-59 845
Verksamhetsutfall		-161	87
Årets kapitalförändring	8	-161	87

2 Balansräkning

(tkr)	Not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	9	0	31
Maskiner, inventarier, installationer med mera	10	917	1 077
Summa		917	1 108
Fordringar			
Kundfordringar		253	26
Fordringar hos andra myndigheter	11	694	669
Summa		947	695
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	12	2 131	1 979
Upplupna bidragsintäkter	13	1 263	1 277
Summa		3 394	3 255
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	14	98	686
Summa		98	686
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		5 315	5 532
Summa		5 315	5 532
SUMMA TILLGÅNGAR		10 671	11 276
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	15	2 233	2 146
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-161	87
Summa		2 072	2 233
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	16	45	219
Summa		45	219
Skulder med mera			
Lån i Riksgäldskontoret	17	917	1 108
Skulder till andra myndigheter	18	1 266	1 379
Leverantörsskulder		779	1 053
Övriga skulder	19	756	817
Summa		3 718	4 357
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	20	4 057	3 207
Oförbrukade bidrag	21	378	937
Övriga förutbetalda intäkter		401	324
Summa		4 836	4 468
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		10 671	11 276

3 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl regl. brev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
	Not				
Uo 2 1:7 Ramanslag Konjunkturinstitutet ap.1 Konjunktur- institutet (ram)	22 1 484	52 633	54 117	-52 310	1 807
Summa	1 484	52 633	54 117	-52 310	1 807

4 Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan avrundningsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Konjunkturinstitutets bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans som år 2009 var 2 170 tkr, har år 2010 minskat med 265 tkr.

Värderingsprinciper

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas inflyta. Övriga omsättningstillgångar har värderats till anskaffningsvärde.

Anläggningstillgångar

Konjunkturinstitutet har ändrat värderingsprincip angående anläggningstillgångar. Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Motsvarande belopp året innan var 10 tkr. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 50 tkr. Större anskaffningar av likartade tillgångar redovisas som anläggningstillgång om det sammanlagda värdet uppgår till 100 tkr. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter Datorer och kringutrustning Kopiatorer
5 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet Telefonväxel Övriga kontorsmaskiner inkl TV
7 år	Inredningsinventarier Frankeringsutrustning

Skulder

Skulder har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare/styrelseuppdrag

Lön

Mats Dillén, generaldirektör

1 106

Styrelseledamot i Riksgäldskontoret

Sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se sidan 36 i resultatredovisningen.

Noter (tkr)

Resultaträkning	2010	2009
Not 1 Intäkter av anslag	52 045	51 659
Summa "Intäkter av anslag" skiljer sig från summa utgifter för anslag (52 310 tkr) med 265 tkr. Skillnaden beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före 2009 och belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.		
Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	1 488	1 093
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	119	106
Summa	1 607	1 199
Uppdragsverksamhet, beräknade intäkter enl. regleringsbrev		
Statistiktjänster, kursverksamhet, budget 770	1 010	1 013
Utredningsrapporter, användarstöd, budget 1 200	1 160	1 612
Adm. av ålderspension med ersättning från AP-fonderna, budget 215	215	0
	2 385	2 625
Summa	3 992	3 824
Not 3 Avgiftsbelagd verksamhet		
Statistiktjänster, kursverksamhet		
Intäkter	1 010	1 013
Kostnader	-852	-968
Summa	158	45
Utredningsrapporter, användarstöd		
Intäkter	1 160	1 612
Kostnader	-1 414	-1 570
Summa	-254	42
Administration av ålderspension med ersättning från AP-fonderna		
Intäkter	215	0
Kostnader	-280	0
Summa	-65	0
Summa avgiftsbelagd verksamhet	-161	87
Not 4 Intäkter av bidrag		
Bidrag från EU, hushållens inköpsplaner mm	1 707	1 879
Bidrag från privata företag (miljöprojekt IVL/Naturvårdsverket)	392	716
Bidrag från statliga myndigheter	2 708	1 820
Summa	4 807	4 415
Not 5 Finansiella intäkter		
Ränteutgifter räntekonto i Riksgäldskontoret	31	34
Summa	31	34

	2010	2009
Not 6 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	29 356	27 928
Övriga kostnader för personal	16 729	16 405
Summa	<u>46 085</u>	<u>44 333</u>
Not 7 Finansiella kostnader		
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	6	11
Summa	<u>6</u>	<u>11</u>
Not 8 Årets kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet, underskott	-161	87
Summa	<u>-161</u>	<u>87</u>

Balansräkning		2010-12-31	2009-12-31
Not 9	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	548	548
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-518	-461
	Årets avskrivningar	-30	-56
	Utgående bokfört värde	0	31
Not 10	Maskiner, inventarier, installationer med mera		
	Ingående anskaffningsvärde	8 175	8 331
	Årets anskaffningar	410	245
	Avyttrat/utrangerat, anskaffningsvärde	-26	-400
	Årets avskrivningar	-567	-739
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-7 097	-6 747
	Korrigerig av tidigare års avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar	22	387
	Utgående bokfört värde	917	1 077
Not 11	Fordringar hos andra myndigheter		
	Kundfordringar	102	72
	Fordran ingående mervärdesskatt	592	597
	Summa	694	669
Not 12	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	1 613	1 486
	Övriga förutbetalda kostnader	518	493
	Summa	2 131	1 979
Not 13	Upplupna bidragsintäkter		
	Bidrag från EU	1 263	1 277
	Summa	1 263	1 277
Not 14	Avräkning med statsverket		
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-1 484	-1 437
	Redovisat mot anslag	52 310	50 671
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-52 633	-50 718
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-1 807	-1 484
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans fordran semesterlöneskuld	2 170	3 110
	Förändring av semesterlöneskuld ej anslagsavräkning	-265	-940
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	1 905	2 170
	Summa avräkning med statsverket	98	686

	2010-12-31	2009-12-31
Not 15 Balanserad kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	2 233	2 146
Summa	2 233	2 146
Not 16 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	219	0
Årets pensionskostnad	-6	261
Årets pensionsutbetalningar	-168	-42
Utgående avsättning	45	219
Not 17 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Ingående balans	1 108	1 671
Under året nyupptagna lån	410	245
Årets amorteringar	-601	-808
Utgående balans	917	1 108
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	4 000	4 000
Not 18 Skulder till andra myndigheter		
Sociala avgifter	731	795
Övriga skulder till andra myndigheter	535	584
Summa	1 266	1 379
Not 19 Övriga skulder		
Personalens källskatt	754	816
Övriga skulder	2	1
Summa	756	817
Not 20 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	3 592	2 830
Övriga upplupna kostnader	465	377
Summa	4 057	3 207
Not 21 Oförbrukade bidrag		
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	344	844
Bidrag från privata företag, IVL Svenska Miljöinstitutet	34	93
	378	937

Anslagsredovisning

Not 22 Uo 2 1:7 ap 1 Konjunkturinstitutet	
Anslagskrediten uppgår till 1 579 tkr.	

5 Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2010	2009	2008	2007	2006
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Utnyttjad	917	1 108	1 671	1 900	1 897
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	5 600	5 600	5 500	5 400	5 300
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	31	34	279	296	144
Räntekostnader	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	2 185	1 694	2 038	2 800	2 800
Avgiftsintäkter avgiftsfinansierad verksamhet	2 385	2 625	2 524	2 243	2 754
Beräknat belopp övriga avgiftsinkomster	0	0	0	0	0
Övriga avgiftsintäkter som disponeras	1 607	1 199	1 509	706	848
Totala avgiftsintäkter	3 992	3 824	4 033	2 949	3 602
Anslagskredit					
Beviljad	1 579	1 522	1 499	1 429	1 442
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
Ramanslag					
Anslagssparande	1 807	1 484	1 437	2 796	1 382
varav intecknat	0	0	0	0	0
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	54	53	56	53	54
Medelantalet anställda (st)	64	65	66	63	65
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 119	1 114	1 037	1 016	982
Kapitalförändring					
Årets	-161	87	-208	-245	430
Balanserad	2 233	2 146	1 171	1 417	987

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 21 februari 2011

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mats Dillén', written in a cursive style.

Mats Dillén
Generaldirektör